

แผนการจัดโครงการพ่อดีดี PODD

1. โครงการพ่อดีดี (PODD – Participatory Onehealth Disease Detection)

โครงการพ่อดีดี (PODD – Participatory Onehealth Disease Detection) หรือมีชื่อเต็มว่า โครงการนำร่องการเฝ้าระวังและควบคุมโรคระบาดสัตว์ที่ติดต่อถึงคนหรือที่กระทบของชาวบ้าน เพื่อช่วยลดเวลาในการเดินทางของชาวบ้าน โดยองค์การบริหารส่วนตำบลพิเทน

2. เหตุผลความจำเป็น

ระบบเฝ้าระวังสุขภาพหนึ่งเดียวพ่อดีดีของชุมชน ได้เริ่มพัฒนาและทดลองติดตั้งใช้งานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ด้วยงบประมาณตั้งต้นจากมูลนิธิสโกล เป็นระบบเฝ้าระวังโรคระบาดในคน สัตว์ สาธารณภัยและภัยทางสิ่งแวดล้อม โดยเน้นให้ชุมชนร่วมเป็นเจ้าของและได้รับประโยชน์โดยตรงเป็นสำคัญ นอกจากนี้จะเป็นระบบเฝ้าระวังของชุมชนที่ไม่เคยมีมาก่อนในที่แห่งใดแล้ว จากการทดลองใช้งานในสองปีแรกยังพบว่า เป็นระบบที่สามารถควบคุมและป้องกันโรคระบาดและโรคระบาดใหญ่ข้ามทวีปที่ได้ผลจริง อันเกิดจากความร่วมมือจากชุมชนในการรายงานอย่างรวดเร็วผ่านแอปพลิเคชันพ่อดีดี ทำให้ระบบสามารถจับสัญญาณการระบาดได้อย่างทันทีทันใด และด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลทำให้มีการประมวลผลและแจ้งข่าวสารเพื่อทำการควบคุมเหตุระบาศโดยอัตโนมัติในพื้นที่ เป็นเรียลไทม์

ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลที่ใช้ได้ผลเป็นที่ประจักษ์และการมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของจาก อปท. ทำให้เกิดความต้องการและการขยายการใช้ระบบพ่อดีดีไปใน อปท. อื่นๆ ในจังหวัดเชียงใหม่ จากเดิม 75 อปท. ในระยะเริ่มต้นปัจจุบันมีผู้ใช้ระบบ 108 อปท. อาสาสมัครพ่อดีดีเพิ่มจาก 300 คน เป็นมากกว่า 4500 คน ระบบสามารถตรวจจับเหตุโรคระบาดในคนและสัตว์ได้มากกว่า 70 ครั้ง ในช่วงสองปีแรกของการใช้ระบบ ซึ่ง 1 ใน 7 ครั้ง เป็นเหตุระบาศในสัตว์ปีกที่หากควบคุมไม่ได้อาจมีผลกระทบรุนแรงต่อเศรษฐกิจมหภาคของประเทศ

ด้วยตระหนักในผลดีที่จะใช้ระบบเพื่อป้องกันการระบาศใหญ่ข้ามทวีปไปในขอบเขตระดับนานาชาติ มูลนิธิสโกลได้อนุมัติการสนับสนุนโครงการในระยะที่สองเพื่อหารูปแบบการขยายพื้นที่การใช้ระบบพ่อดีดีไปในจังหวัดอื่นของประเทศไทยและไปในประเทศอื่นๆ ซึ่งจากการดำเนินงานขยายระบบไปในจังหวัดเชียงราย จังหวัดขอนแก่นและในเครือข่ายองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ทา พบว่าระบบทำงานได้ผลดียิ่งเช่นเดียวกับที่จังหวัดเชียงใหม่ มีการตอบรับและต้องการใช้งานระบบพ่อดีดีอย่างแพร่หลาย ตลอดจนหน่วยราชการระดับกรมที่เกี่ยวข้อง 4 กรม คือ กรมควบคุมโรค กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรมปศุสัตว์ และสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม จาก 4 กระทรวง ได้ตอบรับเป็นกรมการที่ปรึกษาของโครงการพ่อดีดี เพื่อร่วมกำหนดรูปแบบ/แนวทางการขยายระบบไปใช้ในระดับประเทศ ในโอกาสต่อไป

นอกจากเจตนาการสร้างระบบเพื่อให้เกิดการใช้งานที่ตอบสนองต่อสาธารณะประโยชน์ รูปแบบของตัวระบบและการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน หน่วยราชการและเอกชน ที่เกี่ยวข้อง และผลลัพธ์เชิงบวกทางด้านสังคมและเศรษฐกิจที่ระบบพ่อดีดีมีโอกาส่งอิทธิพลถึง ตั้งแต่ในระดับชุมชนรากหญ้า ระดับจังหวัด ระดับประเทศ และระดับนานาชาติแล้ว การใช้ระบบพ่อดีดียังสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล เรื่อง “ไทยแลนด์ 4.0” และเรื่องสุขภาพหนึ่งเดียวอย่างมากอีกด้วย จึงเป็นการเหมาะสมอย่างยิ่งที่จะขยายและพัฒนาการใช้ระบบพ่อดีดีไปในระดับประเทศ ซึ่งทำให้มีความจำเป็นที่จะต้องมีหน่วยงานกลางในการบริหารจัดการข้อมูลและให้บริการเชิงระบบเพื่อบำรุงรักษาระบบพ่อดีดี ประสานประโยชน์และพลังจาก 4 ภาคี

เครือข่าย คือ ภาคชุมชน/อปท ภาคราชการ ภาคเอกชน และภาควิชาการ รวมทั้งเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ทางด้านการเฝ้าระวังสุขภาพหนึ่งเดียว แก่ไขและบรรเทาปัญหาสุขภาพของประชาชนและโลกปัจจุบัน

ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลพิเทน ได้เห็นถึงความสำคัญและความต้องการในการแก้ปัญหาของ ชาวตำบลพิเทน จึงจัดทำแผนการจัดทำโครงการพ่อดีดี PODD เพื่อช่วยในการแก้ปัญหาของชาวตำบลพิเทนได้ อีกทั้งความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีดิจิทัลที่นำมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานให้มีความรวดเร็วอย่าง กว้างขวางในสังคมปัจจุบัน นำมาสู่การจัดทำโครงการวิจัยและพัฒนาที่เกิดขึ้นใน

3.วัตถุประสงค์

3.1 เพื่อเป็นการพัฒนากระบวนการให้บริการชาวตำบลพิเทน ผ่านทาง online โดยเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนสำหรับบริการด้านต่าง ๆ

3.2 เพื่อบำรุงรักษาและให้บริการเชิงระบบรวมทั้งพัฒนาเครื่องมือและระบบพ่อดีดีอย่างต่อเนื่อง ทั้งระบบ ดิจิทัลและระบบงานสนับสนุนที่จำเป็นต่อการทำงานของระบบพ่อดีดี (เซิร์ฟเวอร์ แอปพลิเคชันและแผงตรวจ ติดตามระบบงานพ่อดีดี มาตรฐานคุณภาพของศูนย์ปฏิบัติการสุขภาพหนึ่งเดียวระดับตำบล แผนเผชิญเหตุ ฉุกเฉินในชุมชน หลักสูตรอบรมพัฒนาอาสาพ่อดีดี และเจ้าหน้าที่)

4.เป้าหมายโครงการ

4.1 เป็นศูนย์สารสนเทศ บริหารจัดการการให้บริการประชาชนผ่านช่องทาง online

4.2 บำรุงรักษาและให้บริการเชิงระบบ รวมทั้งพัฒนาเครื่องมือและระบบพ่อดีดีอย่างต่อเนื่อง ทั้ง ระบบดิจิทัลและระบบงานสนับสนุนที่จำเป็นต่อการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพิเทน

4.3 การจัดการทั่วไป ที่เกื้อหนุนและมุ่งรักษาประโยชน์สาธารณะ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

5.กลุ่มเป้าหมายโครงการ

5.1 พนักงานส่วนตำบล ผู้บริหาร สมาชิกสภาฯ กำนันผู้ใหญ่บ้าน อาสาสมัคร ผู้นำชุมชน รวมถึง ประชาชนตำบลพิเทน

5.2 อปท. หน่วยงานราชการ เอกชน ที่ใช้ระบบ

5.3 หน่วยงานที่สนใจใช้ระบบ/ข้อมูล

6.ตัวชี้วัดเป้าหมายโครงการ

6.1 ฐานข้อมูลพ่อดีดี ระดับตำบล การแจ้งเตือนผ่านช่องทางพ่อดีดี podd 150 การแจ้งเตือนต่อปี

6.2 ผลการประเมินการใช้พ่อดีดี podd อย่างน้อย ร้อยละ 50%

7. กิจกรรม - วิธีดำเนินการ

7.1 จัดการ รวบรวม วิเคราะห์ และประมวลผลข้อมูล จำแนก แลกเปลี่ยน เผยแพร่ประโยชน์ต่อ สาธารณะ

7.2 เช่าเซิร์ฟเวอร์ พัฒนาแอปฯ และแผงตรวจติดตามระบบงานพ่อดีดี พัฒนามาตรฐานคุณภาพของ ศูนย์ปฏิบัติการสุขภาพหนึ่งเดียวตำบล แผนเผชิญเหตุฉุกเฉินชุมชน หลักสูตรอบรมพัฒนาอาสาพ่อดีดี และ เจ้าหน้าที่

8. ตัวชี้วัดกิจกรรม

- 8.1 เกิดระบบการจัดเก็บข้อมูลขนาดใหญ่ ที่มีการเข้ารหัสตามลำดับชั้นความลับ
- 8.2 มีการประชุมเพื่อการพิจารณาให้สิทธิ์ผู้ขอใช้งานระบบผ่อดีทีทุก 1 ปี และมีการตรวจติดตามหน่วยงานผู้ขอใช้งาน

9. ระยะเวลาดำเนินการโครงการ (เป็นการเช่า/ซื้อปีต่อปี)

ตุลาคม 2567 - 30 กันยายน 2568

10. หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ

องค์การบริหารส่วนตำบลพิเทิน โดยมีศูนย์ผ่อดีทีกลาง คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เป็น ผู้ดูแลรวม

11. ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. องค์การบริหารส่วนตำบลพิเทินเป็นศูนย์กลางในการใช้บริการผ่านทาง online โดยเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนสำหรับบริการด้านต่าง ๆ
2. ชาวตำบลพิเทินเข้มแข็งและใช้ประโยชน์เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างเป็นผลและมีผลลัพธ์ทางบวก